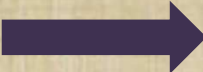

Zostań asem wywiadu!

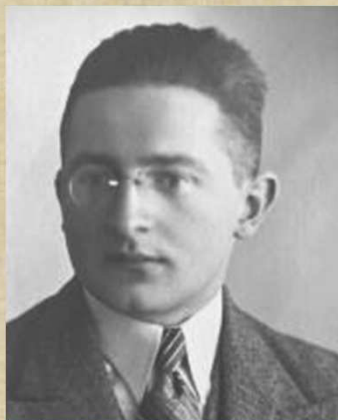
**Warsztaty online
Muzeum Armii Krajowej**

Wywiad w okresie międzywojennym

Polski wywiad w okresie międzywojennym miał swoje sukcesy, do których należało złamanie sowieckich szyfrów w trakcie wojny lat 1920-1921

oraz odkodowanie Enigmy, czego dokonała trójka uczonych:

Marian Rejewski

Jerzy Różycki

Henryk Zygalski

Źródło: <http://naukawpolsce.pap.pl>

Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Enigma_deszyfranci.jpg

*“Tak jak brak benzyny unieruchamia
najlepszy samochód, tak brak fałszywych
dokumentów unieruchomiłby
najsprawniejszą sieć wywiadu”*

cc. Stanisław Jankowski „Agaton”

Fałszywa tożsamość i dokumenty

Po upadku państwa, pierwszym zadaniem, które miało umożliwić wszelką działalność konspiracyjną, było tworzenie fałszywych dokumentów.

The image shows a blank German identification card form (Meldungsbogen) with the following sections:

- Personal Data:** Name (Name), Surname (Geburtsname), First Name (Vorname), Date of Birth (Geboren am), Place of Birth (Geburtsort), Land (Land), Profession (Beruf), Religion (Religion), and Special Markings (Besondere Kennzeichen).
- Address:** Kreis (County), District (Distrikt), and Starostwo powiat (County Office).
- Official Stamps:** A section titled "AMTLICHE VERMERKE UWAGI URZĘDOWE" (Official Remarks) with multiple rows for stamps and signatures.
- Signatures and Stamps:** A section for the signature of the cardholder (Unterschrift des Kennkarteninhabers) and the official stamp (Dienstsiegel) of the issuing authority (Ausstellungsbehörde).

Dzięki powiązaniom z urzędnikami w różnych miastach okupowanej Polski, konspiratorzy mieli dostęp do blankietów oraz pieczętek i wzorów podpisów odpowiednich urzędników.

Przykłady „falszywek”

Kennort Miejsce wystawienia Warschau	Kreish. Starostwo powiat. Distrikt Okręg Warschau	 	AMTLICHE VERMERKE UWAGI URZEDOWE Der Kennkarteninhaber wohnt Posiadacz karty rozpoznawczej mieszka in w Warschau Strasse Jasnastr. 6 w Kreish. Starostwo powiat. ulica Dienststempel Pieczęć służbowa Saciowski Unterschrift der Meldbehörde Podpis urzędu meldunkowego
Kennnummer Numer rozpoznawczy 356541	Gültig bis Ważne do 5 Januar 1948 stycznia		Name Nazwisko SACIOWSKI Geburtsname (b. Ehefrau) Nazwisko panieńskie (z małżeństwa) OLSZEWSKI Vorname Imię ALINA Geboren am Urodzony (a) w dn. 14.V.1916. Geburtsort Miejsce urodzenia Warszawa Kreish. Starostwo pow. Warszawa Distrikt Okręg Warszawa Land Kraj Polen
Beruf Zawód ersterer wyuczony angabebiter wykonywany Beamten-urzędniczka Beamten-urzędniczka	Religion Wyznanie römisch-kath.-rzym.-kat.	Unterschrift des Kennkarteninhabers Podpis posiadacza karty rozpoznawczej Alina Saciowska Unterschrift des ausstellenden Beamten Podpis sporządzającego urzędnika W. C. Mayer	Besondere Kennzeichen Szczególne znaki rozpoznawcze keine - nie ma

Kennort Miejsce wystawienia Strubitz	Kreish. Starostwo powiat. Distrikt Okręg Dublin	 	AMTLICHE VERMERKE UWAGI URZEDOWE Der Kennkarteninhaber wohnt Posiadacz karty rozpoznawczej mieszka in w Strubitz Strasse Alpenstrasse w Kreish. Starostwo powiat. ulica Dienststempel Pieczęć służbowa Sieprawska Unterschrift der Meldbehörde Podpis urzędu meldunkowego
Kennnummer Numer rozpoznawczy 1580	Gültig bis Ważne do 18 April 1947		Name Nazwisko Sieprawska Geburtsname (b. Ehefrau) Nazwisko panieńskie (z małżeństwa) Dubrawska Vorname Imię Alina Geboren am Urodzony (a) w dn. 10 Mai 1914 Geburtsort Miejsce urodzenia Penik Kreish. Starostwo pow. Ostland Distrikt Okręg
Beruf Zawód ersterer wyuczony angabebiter wykonywany Angestellte Angestellte	Religion Wyznanie rom.-kath.	Unterschrift des Kennkarteninhabers Podpis posiadacza karty rozpoznawczej Alina Sieprawska Unterschrift des ausstellenden Beamten Podpis sporządzającego urzędnika W. C. Mayer	Besondere Kennzeichen Szczególne znaki rozpoznawcze /

Skrzynki kontaktowe, lokale konspiracyjne

Do przekazywania informacji wykorzystywane były tzw. skrzynki kontaktowe. Były to najczęściej miejsca ogólnodostępne, przez które w ciągu dnia przewijało się dużo ludzi, jak na przykład sklepy spożywcze, stragany, restauracje, czy nawet domy publiczne.

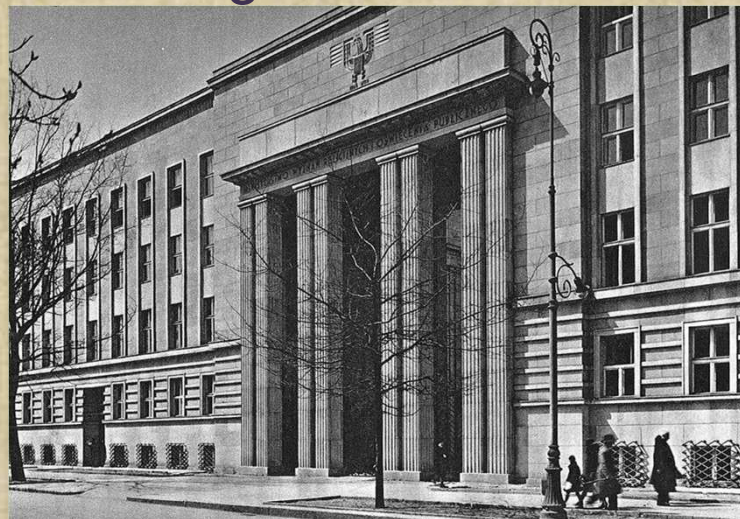
Dzięki odpowiedniemu systemowi haseł oraz używaniu słów lub zdań-kluczy członkowie Armii Krajowej byli w stanie rozpoznać się nawzajem i przekazać sobie wiadomości lub ważne przedmioty.

To co na pierwszy rzut wygląda jak książka, pudełko od zapalek czy zapalniczka wcale tym nie musi być!

Jak pozyskiwano informacje?

Zygmunt Kaczyński „Wesoły”, jak sam wspominał, 1000-krotnie odwiedził budynek warszawskiego gestapo. Przez to, że pracował w firmie E. Wedel, mógł pojawiać się na al. Szucha jako sprzedawca słodczy i zdobywać przychylność ważnych osobistości. Dzięki pozyskanym przez niego informacjom przeprowadzono m.in. akcję odbicia Jana Bytnara „Rudego” oraz wykonania wyroku śmierci na Ewaldzie Langem.

Źródło: wikipedia. Przedwojenne zdjęcie budynku rządowego, zamienionego na siedzibę gestapo

Jak pozyskiwano informacje?

Jedną z metod pozyskiwania informacji była ciągła obserwacja, np. dróg, torów, czy nawet szpitali. Dzięki zaangażowaniu młodych harcerzy oraz pracowników kolei można było uzyskać odpowiedź na wiele pytań. Przy najważniejszych węzłach transportowych powstawały pod przykrywką stałe lokale obserwacyjne.

Starano się zdobywać nawet takie wiadomości jak ilość wypiekanego chleba, gdyż na tej podstawie można było oszacować ile osób liczy dana niemiecka jednostka, nie narażając jednocześnie żadnego konspiratora na niebezpieczną i niepewną wyprawę do garnizonu. Wywiad AK próbował także niekonwencjonalnych metod, jak np. opróżnianie koszy na śmieci w niemieckich sztabach i instytucjach.

Sukcesy polskiego wywiadu

- Rozpoznanie planów niemieckich na Wschodzie i Zachodzie, w tym ataku na Francję (1940 r.) i ZSRS (1941 r.).
- Zdobywanie informacji na temat przygotowań do niemieckich działań w Afryce.
- Zlokalizowanie zakładów przemysłu zbrojeniowego oraz produkujących benzynę syntetyczną, a także lotnisk i portów.
- Zdobywanie planu odcinka wału atlantyckiego – fortyfikacji broniących III Rzeszę przed desantem zachodnim.
- Uzyskanie, w końcowej fazie wojny, informacji o stanie prac nad stworzeniem niemieckiej broni atomowej.